

[Udenrigsministeren]

med transmission og med vedligeholdelse af materiellet. Derfor burde det være klart for enhver, at det er helt urimeligt at begynde at betegne en kommunikationsstation af denne art og med den bemanning som en fremmed base, og derfor har ingen dansk regering haft grund til at opfatte stationens etablering og fortsatte drift som en ændring eller udvidelse af dansk basepolitik.

Thoft (SF):

Må jeg spørge ministeren, hvor mange af den type små amerikanske enklaver der skal være i Danmark, før man kan tale om et brud på dansk basepolitik.

Det er ikke så længe siden, vi bragte en sag frem om fast stationeret amerikansk personel på Flyvestation Karup. Nu er der så en installation på Færøerne med fast stationeret amerikansk personel, og det er da spørgsmålet, om der ikke også på SOSUS-anlægget oppe i Ålsgårde ved Helsingør er fast stationeret amerikansk personel.

Det er bekymrende, at dansk basepolitik på den måde undergraves uden om folketings kontrol. Jeg synes, det er hæderligt nok, at man siger: vi vil gerne, at Danmark integreres yderligere, vi vil gerne, at Danmark bliver et springbræt for USA. Jeg vil bekæmpe den holdning, men det synes jeg er hæderligt. Men at holde disse ting i gedulghed for det folketing, som burde kunne kontrollere, det synes jeg ikke er hæderligt.

Mette Madsen (V):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om det er rigtigt, som det er blevet hævdet i pressen, at forfatteren til den artikel, hr. Thoft bygger sit spørgsmål på, er dømt for spionage i andre lande.

Albrechtsen (VS):

Jeg synes, det er et overordentlig betænkeligt og beklageligt svar, ministeren fremkommer med. Af to grunde vil jeg gerne spørge ministeren, hvordan ministeren kan finde, at denne aftale ikke var af en sådan betydning, at den skulle forelægges det udenrigspolitiske nævn. For det første vil jeg mene, at man hermed inddrager færøsk område som et krigsmål, et bombemål, på en sådan måde, at det i hvert fald er af stor betydning for den færøske befolkning. For det andet må Fær-

øerne jo som et selvstændigt folk inden for det danske rige have krav på en ganske særlig orientering og stilling, når man medinddrager Færøerne som et krigsmål.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Hr. Thofts supplerende spørgsmål var vist nærmest af retorisk karakter, så det skal jeg ikke forsøge at svare på.

Til hr. Albrechtsen kan jeg sige, at det jo altid må bero på en vurdering, om en sådan sag er af større udenrigspolitisk rækkevidde og derfor skal forelægges det udenrigspolitiske nævn. Det var altså den daværende regerings opfattelse, at det var den ikke. Jeg er enig i denne vurdering, som det er fremgået, men jeg kan i øvrigt sige til hr. Albrechtsen, at færøske myndigheder naturligvis hele tiden har været fuldt informeret om aftalens indhold.

Så kan jeg sige til fru Mette Madsen, at en af forfatterne til denne artikel, som der henvises til, hr. Owen Wilkes, en new zealandsk såkaldt fredsforsker, ganske rigtigt i 1981 i Norge er idømt 6 måneders betinget fængsel og en bøde på 10.000 kr. for efterretningsvirksomhed. Jeg kan yderligere oplyse, at i august 1981 blev denne hr. Wilkes anholdt i Sverige for at have cyklet rundt på Gotland og fotograferet militære installationer. Han blev dømt herfor. Dommen blev efter en appel ændret til en betinget dom plus udvisning af Sverige i en periode af 10 år, indtil 1. juli 1992. Det forklarer måske, hvorfor hr. Wilkes så har kastet sig over andre geografiske områder at udøve sin specielle aktivitet på.

Pelle Voigt (SF):

Siden nu udenrigsministeren og en anden spørger rejser spørgsmålet, vil jeg gerne spørge, om hr. Owen Wilkes har været anklaget eller dømt for at arbejde for nogen fremmede magter eller han udelukkende er blevet dømt for sit fredsforskningsarbejde. Det synes jeg udenrigsministeren skylder at svare på, når man rejser sådanne anklager her i folketingssalen mod et menneske, der af gode grunde er ude af stand til at forsvare sig, fordi han sidder og passer bistader på New Zealand.

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):